

DE-SU 521 BOOKEM
(PLANET X RAMOS)

Betr. NVI: 83% (cijfers op zwartbontbasis)

kg m.	% v.	% e.	kg v.	kg e.	Inet	NVI	lvd.
+1534	-0,31	-0,13	+34	+40	+93	+286	+683

Exterieurindex 85% betr. 88 100 112

frame	105			
type	105			
uier	110			
benen	105			
totaal	110			
hoogtemaat	109			
voorhand	103			
inhoud	105			
openheid	108			
kruisligging	98			
kruisbreedte	105			
beenstand achter	104			
beenstand zij	104			
klauwhoek	100			
beengebruik	105			
vooruieraanhechting	110			
voorspeenplaatsing	103			
speenlengte	104			
uierdiepte	107			
achteruierhoogte	108			
ophangband	105			
achterspeenplaatsing	102			
conditiescore	97			
celgetal	111			
vruchtbaarheid	99			
klauwgezondheid	105			
afkalfgemak	113			
karakter	110			
melksnelheid	97			
levensv. geboorte	109			
levensv. afkalven	103			
geboortegemak	104			
persistentie	102			
laatrijtheid	91			
aAa-code	234			

Bookem fokt breedte

In zijn verervingspatroon scoort De-Su 521 Bookem sterk voor breedtematen, zowel in voorhand als in het kruis, en de frames tonen veel openheid. Met de brede nafok scoort de stier goed voor afkalfgemak (113) en ligt het geboortegemak op 104. Voor gezondheidskenmerken scoort de Planetzoon positief met 111 voor celgetal, 105 voor klauwgezondheid en een gemiddelde van 99 voor vruchtbaarheid. Opvallende plus is het karakter (110). De dochters zijn wel vroegrijp (91).

Pedigree van Planetzoon Bookem gestoeld op Amerikaans-Europese genenmix

De 'boom' van De-Su Bookem

Brede kansen als stiervader kreeg De-Su 521 Bookem niet echt. En toch komen vrijwel overal ter wereld druppelsgewijs zonen de indexlijsten binnen. De genetische achtergrond van de Planetzoon met Amerikaans en Europees bloed zet de progressie van zijn fokwaarden en zijn NVI-leiderschap extra in de verf.

tekst **Annelies Debergh**

Met goede genoomfokwaarden begon Planetzoon De-Su 521 Bookem aan een gewone fokkerijcarrière. De stier groeide in zijn rol en kon eind vorig jaar de hoogste plek in het NVI-klassement bemachtigen. Zijn pedigree is met half Europese en half Amerikaanse invloed opvallend: Planet x Ramos x Hershel x Decision x Lord Lily x Jabot. Intussen druppelen overal ter wereld zonen de top van de indexlijsten binnen. Echt talrijk zijn ze niet: De-Su McCutchen, De-Su Balisto en Roylane Bookem Bob op Amerikaanse bodem, in Canada Val-Bisson Doorman, aan Duitse zijde Boss, Bigpoint en Molenkamp Bolt RC en tot slot Delta Bookem Danno in Nederland.

Leverancier commerciële koeien

Dat Bookem zijn fokwaarden, net als goede wijn, met de jaren zag verbeteren, verwondert Darin Meyer van De-Su Holsteins niet. De Planetzoon is op dit melkveebedrijf in New Albin in de Amerikaanse staat Iowa gefokt. 'We kregen zelf tussen de dertig en veertig dochters van Bookem aan de melk.' De fokker zette hem breed in. 'Het is mijn type stier', klinkt Darin Meyer overtuigd. 'Ik hou erg van zijn nafok. Het zijn goede commerciële melkkoeien. Productiekoeien met veel melkkracht die het ook op vlak van gezondheidskenmerken stuk voor stuk goed doen.' Dieper graven naar de historie leert dat het verhaal achter Bookem voor een

Darin Meyer: 'Planet ingezet om de productie van de Ramosmoeder te verhogen'

groot deel op toeval is gebaseerd. Zo zocht Darin Meyer in 2007 bewust naar een Ramosdochter. 'Ramos was in Amerika niet zo veel gebruikt, maar zijn indexen waren zo goed dat ik besloot om in een dochter van deze stier te investeren.'

Op een veiling in de staat New York ging een duo dochters van de Duitse Rudolphzoon onder de veilinghamer. De-Su plaatste het hoogste bod en mocht kiezen of het Clear-Echo 822 Ramo 1199 of volle zus Clear-Echo 822 Ramo 1200 buit wilde maken. Het werd de eerste van het duo, de volle zus bleef op het oorspronkelijke fokbedrijf achter. 'Haar zus zag er ook goed uit, maar de oudste was wat groter, iets vlotter en zag er als een fijne melkkoe uit.'

Zowel bij De-Su Holsteins als op Clear-

De 86 punten Clear Echo 822 Ramo 1199, moeder van Bookem

De 94 punten Clear-Echo 822 Ramo 1200, volle zus van Ramo 1199

Echo Farms werden de Ramosdochters breed ingezet voor de fokkerij. De nakomelingschare van de 94 punten Clear-Echo 822 Ramo 1200 is uitgebreider dan die van haar volle zus. Met Marion stond ze aan de wieg van de stieren Clear-Echo Alta R2 en Clear-Echo Marion Rib. Ook genomestieren Clear-Echo Lexor Racer (v. Lexor) en SSI-Mogul Reflector (v. Mogul) voeren op de jongste van de Ramoszussen terug.

Met slechts één melklijst bleef de melkcarrière van de 86 punten Clear-Echo 822 Ramo 1199 op De-Su Holsteins beperkt. Door uitgebreid spoelen werden op het bedrijf wel 75 nakomelingen geboren. Bij Clear-Echo Farms stond een succesvolle spoeling met Benner Offroad aan de basis van genomestier Clear-Echo Delfino (v. Donatello). Op De-Su bleek de combinatie met Planet het meest succesvol. Zo werden vier volle broers geboren, waarvan de inmiddels zes jaar oude De-Su 521 Bookem het meeste succes oogst.

Planet voor de productie

Dat Darin Meyer Planet uitkoos als een van de vele partners voor de Ramosdochter ligt volgens hem voor de hand. 'De Ramosdochters waren vlotte melkkoei-

en, maar konden doorgaans nog wat extra ondersteuning in de melkgift gebruiken. Dat was ook het geval met Ramo 1199. Planet was op dat ogenblik de hoogste productiestier in Amerika. De productievererving was de enige reden waarom ik voor Planet heb gekozen.' De-Su 521 Bookem toonde bij zijn debuut en tot op heden een evenwichtig verervingspatroon. De huidige fokwaarden van Bookem komen uit op 286 NVI, 110 totaal exterieur en 683 dagen levensduur. 'De stier is toch een beetje een toevalsproduct', aldus Adolf Langhout van ALH Genetics. Hij werkte nooit met de moeder van Bookem, wel met nafok van de volle zus Ramo 1200. 'Dat was echt een zeer imponerende koe. Uit haar dochters hebben we wel embryo's gehaald.'

WWS-fokkerijspecialist Gerrit de Groot ging vorig jaar in het voorjaar mee op pad om de dochtergroep voor de NRM 2014 uit te zoeken en zag meerdere Bookemtelgen. 'Er hadden toen nog maar 23 vaarzen gekalfd. Daar waren er zes van te zien op de NRM.'

De Groot weet de dochters precies te omschrijven. 'Bookemdochters hebben veel breedte in het kruis, voldoende ruimte in de voorhand en veel welving in de ribben. Ze zijn goed ontwikkeld.' Hij noteert ook een klein minpuntje. 'Soms ligt het staartstuk een beetje op het kruis, waardoor de dochters net het laatste showgehalte missen. Maar het zijn vooral degelijke melkkoeien met een vlot karakter. Ze geven veel en makkelijk melk.'

Vrij van O Manbloed

Als vroege vogel in het genootijdperk is De-Su 521 Bookem niet meteen ten volle benut door de ki's wereldwijd. On-

der meer bij fokkerijorganisatie CRV kreeg de stier maar beperkt kansen als stiervader.

'Per jaar gebruiken we ongeveer 25 verschillende zwartbonte stiervaders en Bookem was er destijds niet bij', zegt Eric Lievens, foktechnisch medewerker bij CRV. 'Wel zijn er altijd een paar die we een keer proberen en daar was Bookem wel bij. Op dat moment was Bookem in het licht van ons fokprogramma outcross: Planet en Ramos kwamen toen nauwelijks voor en hij was vrij van O Manbloed.'

Inmiddels zijn twee zonen ingezet bij CRV: Delta Bookem Danno uit Delta en Molenkamp Pepe, aangekocht bij de familie Van Wichen uit Maasbommel. Lievens: 'Ondertussen zijn we al aan kleinzonen toe om als stiervader te gaan gebruiken: zonen van Danno, Balisto en Doorman.'

In totaal zijn ook 150 dochters van Bookem bij CRV getypeerd. Als pink zijn zo enkele dochters benut, waaronder drie uit Denemarken. 'Nog twee lacterende Bookemdochters zijn stiermoeder: Tirs vad Bookem Nessie van et-dierenarts Søren Ernst Madsen en Lead-Maenzaat Elita Bookem van Jan van de Ven.'

Balisto beste Bookem op De-Su

Bookem krijgt inmiddels zelf geen kansen meer op zijn oorspronkelijke fokbedrijf. 'We gebruiken nog enkele van zijn zonen', geeft Darin Meyer aan.

De voorkeur gaat niet uit naar McCutchen, maar naar Balisto. Beide zijn resultaten van de eigen fokkerij. 'Van alle Bookemzonen hou ik het meeste van Balisto. Die geeft op zijn beurt weer commerciële en degelijke melkkoeien. We hebben Balisto al veel ingezet en blijven dat nog doen.' |

